

معرفی

ضمیمه نوجوان

شماره ۷۷ ■ ۲۰ آبان ۱۴۰۰

نوجوان
باز

معین الدین
هاشمی

پدر شعر پارسی

در هر کجای جهان وقتی حرفی از شعر و شاعری به میان می‌آید، نام ایران می‌درخشد. تاریخ ما در شعر بسیار غنی است. فردوسی، حافظ، سعدی، مولانا و... هر کدام به تنهایی برای یک ملت کافی است و ما همه‌شان را یکجا داریم اما این سلسله بزرگان با شاعری آغاز شده که فخر شعر ماست و تمام شعرها به او احترام می‌گذارند؛ ابوعبدا... جعفر بن محمد، متخلص به رودکی.

رودکی، زاده اواسط قرن سوم هجری بود. او نخستین شاعر مشهور پارسی بود که دیوان شعر داشت و به همین سبب، پدر شعر پارسی شد. در دربار سامانی شعر می‌سرود و زندگی پر فراز و نشیبی داشت. گفته می‌شود ابیات بسیار زیادی سروده که تعداد کمی از آنها به ما رسیده است. همچنین در علوم مختلف مانند موسیقی نیز مهارت داشت. خواندن اشعار رودکی، بعد از ۵۰۰ سال، نه فقط ممکن بلکه لذت بخش است. کاش که غنیمت بدانیم.

معرفی چند چهره که در حوزه فعالیت خود شاخص هستند

پسر کوندار نشان از پدر؟!

این که یک سرزمین در زمینه‌های مختلف سرآمد باشد، شانس به دست نمی‌آید! مردان و زنان بسیاری باید عمرشان را وقف اهداف بلندی کنند تا نسل‌های بعد، ثمره‌اش را ببینند. ایران از قدیم، پرچمش در بسیاری از عرصه‌ها بالا بوده و این به دلیل همان فداکاری‌های پدران و مادرانه است. به بهانه سالگرد شهید حسن تهرانی مقدم، پدر موشکی ایران پنج نفر از این پدران را یاد کرده‌ایم. امید که ما هم پسران و دختران خلفی برای ایران باشیم.

پدر فرهنگ و آموزش نوین

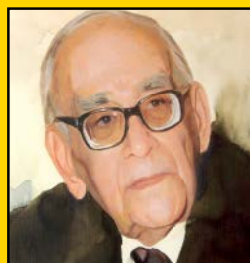

میرزا حسن تبریزی، مشهور به رشدیه مردی است که همه دانش‌آموزان ایرانی به او مدیون هستند اما او را نمی‌شناسیم.

سال ۱۲۳۰ شمسی در تبریز به دنیا آمد. پدرش از علمای بزرگ این شهر بود و او هم قرار بود مسیر پدر را ادامه دهد و برای تحصیل به عراق برود. اما یک خبر نوشته شده در روزنامه، دنیای او را تکان داد: (در اروپا از هر ۵۰۰ نفر، یک نفر بی‌سواد است

و در ایران از هر ۵۰۰ نفر، یک نفر با سواد و این از بدی اصول تعلیم است). رشدیه فهمید نیاز آن روز کشور، نه فقط عالم که بستر یادگیری علم است و از آن لحظه، عمرش را وقف این کار کرد. به استانبول و بیروت سفر کرد، با مدارس جدید آشنا شد و آنها را به ایران آورد. اما این کار ابداساده نبود. فرهنگ آن زمان، این مدارس را قبول نمی‌کرد. رشدیه تمام سرمایه‌اش را در این راه گذاشت. بسیار مدرسه ساخت و مخالفانش ویران کردند. حتی به خود او نیز رحم نمی‌کردند. دست و پایش را شکستند و به او شلیک کردند و او را از شهر بیرون انداختند اما رشدیه تسلیم نشد و در نهایت نیز پیروز شد.

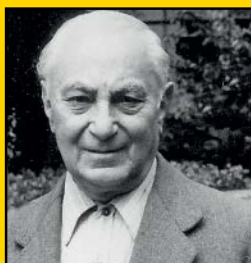
پدر فیزیک ایران

محمود خان میرزا حسابی، مشهور به دکتر محمود حسابی، فردی نام‌آشنا برای همه ماست. او زمستان ۱۲۸۱ شمسی از والدینی تفرشی به دنیا آمد. پدر او کارمند وزارت خارجه بود. وقتی چهارساله بود به شامات سفر کردند و حسابی در بیروت به مدرسه رفت. همزمان آموزش‌های مذهبی و فارسی را نزد مادرش می‌گذراند.

دکتر حسابی قرآن و دیوان حافظ را از بر بود و بر اشعار سعدی، فردوسی، مولوی و... تسلط بالایی داشت. در جوانی، در رشته فیزیک در دانشگاه سوربن فرانسه تحصیل کرد. ۲۵ ساله بودند که رساله دکترای خود را ارائه داد و با درجه عالی فارغ التحصیل شد. دکتر حسابی می‌توانست در خارج از کشور بماند و تحقیقاتش را ادامه دهد اما به ایران بازگشت و به پایه‌گذاری علوم نوین در دانشگاه‌ها و تالیف کتب و... مشغول شد. او دانشکده فنی و دانشکده علوم را در دانشگاه تهران تأسیس کرد و بنیانگذار فیزیک و مهندسی دانشگاهی در ایران شد. سال ۱۹۹۰م او به عنوان مرد اول علمی جهان شناخته شد. یک سال بعد، سال ۷۱ شمسی، به علت بیماری قلبی از دنیا رفت. کتاب «استاد عشق» نگاهی به زندگی پرفراز و نشیب این استاد عزیز است، که پیشنهاد می‌شود.

پدر داستان نویسی معاصر

سید محمد علی جمالزاده اصفهانی معروف به محمد علی جمالزاده، دی ماه ۱۲۷۰ در اصفهان به دنیا آمد. او فرزند سید جمال‌الدین واعظ اصفهانی، از واعظان آن زمان بود که در کتاب‌های تاریخی به نقش مهم وی در جنبش مشروطه خواهی اشاره شده است.

او در نوجوانی با خانواده به تهران مهاجرت کرد. جمالزاده نوجوان بود که پدرش او را برای تحصیل

به بیروت فرستاد. در دوران اقامت او در بیروت، اوضاع سیاسی ایران تغییر کرد. مشروطه خواهان توسط محمد علی شاه سرکوب شدند و پدر جمالزاده، اعدام شد. جمالزاده تحصیلات عالی‌اش را در اروپا گذراند.

او همراه با صادق هدایت و بزرگ علوی، سه بنیانگذار اصلی ادبیات داستانی معاصر فارسی هستند. داستان کوتاه «فارسی شکر است» را که در کتاب «یکی بود یکی نبود» (سال ۱۳۰۵) چاپ شده است، عموماً به عنوان نخستین داستان کوتاه فارسی به شیوه غربی برمی‌شمارند. مقدمه جمالزاده بر این سند ادبی مهم در واقع بیانیه نثر معاصر فارسی است. در این مقدمه جمالزاده، کاربرد ادبیات مدرن را نخست بازتاب فرهنگ عامه و سپس انعکاس مسائل و واقعیت‌های اجتماعی اعلام می‌کند.

جمالزاده هفدهم آبان ۱۳۷۶ در خانه سالمندان شهر رزنو درگذشت. پیکر او در قبرستان پتی ساکونه در شهر رزنو سوئیس به خاک سپرده شد.

پدر موشکی ایران

شهید حسن تهرانی مقدم، پاییز سال ۱۳۳۸ در محله سرچشمه تهران به دنیا آمد. در جریان انقلاب اسلامی همراه با سایر جوانان، در خط مقدم مبارزه بود. او سال ۱۳۵۸ در مقطع لیسانس رشته مهندسی صنایع پذیرفته شد و به اخذ مدرک مهندسی در این رشته دست یافت. سال ۵۹ به عضویت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی درآمد و در ناآرامی‌های کردستان برای دفاع حضور داشت و در آن زمان سپاه را متوجه ضعف‌های خود در حوزه‌های نظامی کرد. با شروع جنگ تحمیلی توسط رژیم بعث، شهید تهرانی مقدم

حضور فعال داشت و توانست سال ۶۰، توپخانه سپاه را پایه‌گذاری کند. ایشان همچنین در تشکیل و بنیانگذاری فرماندهی موشکی سپاه پاسداران تأثیرگذار بود. حسن تهرانی مقدم با پایان جنگ، وارد حوزه تحقیقات و توسعه فعالیت‌های موشکی در سپاه پاسداران شد و مسئولیت ریاست سازمان جهاد خودکفایی سپاه را بر عهده گرفت.

موشک، سلاح دنیای جدید نظامی است. شهید تهرانی مقدم ما را در زمینه موشک‌سازی خودکفا کرد و سال ۱۳۹۰ همراه با یارانش در همین راه نیز به شهادت رسید.